

บทเรียนที่ 10

งบการเงิน

งบการเงินเป็นรายงานที่จัดทำขึ้นเพื่อเสนอข้อมูลที่มีผลต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินอันมีสาระสำคัญ
เกี่ยวกับผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ

การจัดทำงบการเงินจำเป็นต้องอาศัยหลักการและวิธีการรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และเชื่อถือได้ ดังนั้นงบการเงิน
จึงต้องมีรูปแบบและองค์ประกอบของงบการเงินตามที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานทางบัญชี

10.1 ความหมายและประเภทของงบการเงิน

10.1.1

ความหมายของงบการเงิน

งบการเงิน (Financial Statement) หมายถึง รายงานทางการเงินที่แสดงผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงทางการเงินในรอบเวลาบัญชี

พระราชบัญญัติบัญชี พ.ศ.2543 ให้ความหมายของงบการเงินไว้ดังนี้

งบการเงิน หมายถึง รายงานผลการดำเนินงานฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ ไม่ว่าจะรายงานโดยบุคคล งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบประกอบหรือหมายเหตุประกอบการเงิน หรือคำอธิบายอื่นซึ่งระบุไว้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

10.1.2

ประเภทของงบการเงิน

1. **งบกำไรขาดทุน (Profit and Loss statement)** เป็นงบการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานของกิจการ ประกอบด้วย รายได้และค่าใช้จ่าย โดยจะแสดงผลต่างของรายได้และค่าใช้จ่ายเป็นกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ ซึ่งก็คือผลการดำเนินงานของกิจการในรอบระยะเวลาบัญชี
2. **งบฐานะการเงิน (Statement of Financial Position)** เป็นงบการเงินที่แสดงฐานะการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่ง ประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น

10.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำงบการเงิน

10.2.1 วัตถุประสงค์ของการจัดทำงบการเงิน

วัตถุประสงค์ของการจัดทำงบการเงิน เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของกิจการอย่างมีแบบแผน โดยมีจุดประสงค์ในการนำเสนอ ดังนี้

- 1 เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดอันเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน
- 2 เพื่อช่วยให้ผู้มีส่วนได้เสีย เช่น ผู้ถือหุ้นและเจ้าหนี้สามารถประเมินผลการบริหารจัดการธุรกิจ และผลกระทบด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ
- 3 เพื่อแสดงถึงผลการบริหารงานของฝ่ายบริหารซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลทรัพยากรของธุรกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์
- 4 เพื่อช่วยให้นักลงทุนและเจ้าหนี้สามารถตัดสินใจเชิงธุรกิจได้ดียิ่งขึ้น
- 5 เพื่อเปรียบเทียบฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการสำหรับระยะเวลาที่ต่างกันหรือเปรียบเทียบงบการเงินระหว่างกิจการ

10.3 ส่วนประกอบของงบการเงินฉบับสมบูรณ์

งบการเงินฉบับสมบูรณ์ (The complete financial statement) ตามมาตรฐานการบัญชี ประกอบด้วย

- 1 งบฐานะการเงิน (Statement of the financial position)
- 2 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Statement of comprehensive income)
- 3 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (Statement of changes in shareholders' equity)
- 4 งบกระแสเงินสด (Cash flow statement)
- 5 หมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งประกอบด้วยสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ ข้อมูลที่ให้คำอธิบายอื่น (Notes to financial statement)

6 งบฐานะการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดที่นำมาเปรียบเทียบกับงวดแรกสุด เมื่อกิจการได้นำ นโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลัง หรือการปรับงบการเงินย้อนหลัง หรือเมื่อกิจการมีการจัดประเภทรายการในงบการเงินใหม่กิจการอาจจะใช้ชื่ออื่นสำหรับงบการเงิน นอกเหนือจากที่ระบุในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 นี้

10.4 การรายงานงบการเงินและข้อมูลในการนำเสนองบการเงิน

10.4.1 การรายงานงบการเงิน

มาตรฐานการบัญชีที่กำหนดการรายงานงบการเงินฉบับสมบูรณ์ ดังนี้

1. กิจการต้องนำเสนองบการเงินฉบับสมบูรณ์รวมทั้งข้อมูลเปรียบเทียบอย่างน้อยปีละครั้ง
2. ถ้ากิจการมีการเปลี่ยนแปลงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน และเป็นเหตุให้กิจการนำเสนองบการเงินซึ่งมีรอบระยะเวลาบัญชียาวกว่าหรือสั้นกว่าหนึ่งปี กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับแต่ละงวดในงบการเงิน ดังต่อไปนี้
 - 2.1 เหตุผลในการใช้งวดที่ยาวกว่าหรือสั้นกว่าหนึ่งปี
 - 2.2 ข้อเท็จจริงที่ว่าจำนวนเงินเปรียบเทียบที่แสดงในงบการเงินไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ทั้งหมด
3. โดยปกติกิจการจะจัดทำงบการเงินสำหรับระยะเวลา 1 ปี แต่กิจการบางแห่งเลือกที่จะจัดทำงบการเงินสำหรับระยะเวลาบัญชี 52 สัปดาห์ก็ได้
4. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเปรียบเทียบของงวดก่อนสำหรับทุกรายการที่แสดงจำนวนเงินในงบการเงินงวดปัจจุบัน
5. กิจการต้องแสดงฐานะการเงิน และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอย่างละสองงบบเป็นอย่างน้อย งบกระแสเงินสดสองงบบ งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของเจ้าของอย่างน้อยสองงบบและหมายเหตุประกอบงบการเงินที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลในการเสนองบการเงิน

การนำเสนองบการเงินของกิจการเจ้าของคนเดียวต้องแสดงข้อมูล ดังต่อไปนี้

- 1 ชื่อของกิจการที่เสนอรายงานงบการเงิน
- 2 การระบุว่างบการเงินนั้นเป็นงบการเงินเฉพาะกิจการหรืองบการเงินของกลุ่มกิจการ
- 3 วันที่สิ้นรอบระยะเวลารายงานหรือรอบระยะเวลาที่ครอบคลุมงบการเงินหรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน
- 4 สกุลเงินที่ใช้ในการนำเสนองบการเงิน เช่น บาท ดอลลาร์ เป็นต้น
- 5 จำนวนหลักที่ใช้ในการแสดงจำนวนเงินในงบการเงิน เช่น หน่วย : บาท เป็นต้น

นอกจากนี้งบการเงินจะต้องให้ข้อมูลทุกข้อเกี่ยวกับกิจการ ดังต่อไปนี้

1. สินทรัพย์ (Assets)
2. หนี้สิน (Liabilities)
3. สำเนาของเจ้าของ (Owner's Equity)
4. รายได้และค่าใช้จ่ายรวมถึงผลกำไรหรือขาดทุน
5. เงินทุนที่ได้รับจากผู้เป็นเจ้าของ และการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้เป็นเจ้าของ
6. กระแสเงินสด

10.5 องค์ประกอบของงบการเงิน

องค์ประกอบของงบการเงิน หมายถึง การจำแนกบัญชีแยกประเภทที่ปรากฏอยู่ในงบการเงินโดยจำแนกเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการวัดฐานะการเงินในงบฐานะการเงิน และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จ ดังนั้นองค์ประกอบที่แสดงอยู่ในงบการเงินต้องแสดงข้อมูลทางบัญชีในลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินเพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ

1 องค์ประกอบของงบฐานะการเงิน

งบฐานะการเงิน (Statement of Financial Position) หมายถึง งบการเงินที่แสดงฐานะการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่ง ว่า เมื่อสิ้นสุดวันที่ปรากฏในงบ มียอดคงเหลือสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน) เป็นจำนวนเท่าใด เป็นการรวบรวม ข้อมูลทางบัญชีในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมาที่ทำให้ทราบฐานะการเงินที่แท้จริงของกิจการ

องค์ประกอบที่สำคัญของงบฐานะการเงิน มีดังนี้

สินทรัพย์ (Assets)

1. สินทรัพย์หมุนเวียน (Current assets)

- เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
- เงินลงทุนชั่วคราว
- ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น
- เงินให้กู้ยืมระยะสั้น
- สินค้าคงเหลือ
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

2. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (Non-current assets)

- เงินลงทุนเพื่อขาย
- เงินลงทุนในบริษัทร่วม
- เงินลงทุนในบริษัทย่อย
- เงินลงทุนในการร่วมค้า
- เงินลงทุนระยะยาวอื่น
- เงินให้กู้ยืมระยะยาว
- อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย
- ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
- สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

1. หนี้สินหมุนเวียน

- เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน
- เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น
- ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี
- เงินกู้ยืมระยะสั้น
- ภาษีเงินได้ค้างจ่าย
- ประมาณการหนี้สินระยะสั้น
- หนี้สินหมุนเวียนอื่น

2. หนี้สินไม่หมุนเวียน (Non-current liabilities)

- เงินกู้ยืมระยะยาว
- หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
- ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน
- ประมาณการหนี้สินระยะยาว
- หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น

3. ส่วนของผู้ถือหุ้น (Owner's equity) หรือทุน (Proprietorship)

2

องค์ประกอบของงบกำไรขาดทุนหรืองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

งบกำไรขาดทุน (Income Statement) เป็นงบการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานของกิจการซึ่งเป็นผลมาจากกิจกรรมดำเนินงาน อันประกอบด้วย รายได้ และค่าใช้จ่าย สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Comprehensive Income Statement) หมายถึง งบการเงินที่แสดงถึงผลการดำเนินงานของกิจการว่ามีรายได้และค่าใช้จ่ายเป็นเท่าใด สำหรับระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพื่อสรุปให้เห็นว่าเมื่อมีการเปรียบเทียบรายได้ออกหักด้วยค่าใช้จ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้นแล้วกิจการมีผลกำไรหรือขาดทุนเท่าใด

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดผลการดำเนินงานของงบกำไรขาดทุนสามารถจำแนกได้ตามรูปแบบของการจัดทำงบกำไรขาดทุน 2 วิธี ดังนี้

1. งบกำไรขาดทุนแบบขั้นเดียว

2. งบกำไรขาดทุนแบบหลายขั้น

2.1 งบกำไรขาดทุนจำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่หรือต้นทุนขาย

2.2 งบกำไรขาดทุนจำแนกค่าใช้จ่ายตามลักษณะค่าใช้จ่าย

2.1 องค์ประกอบสำคัญในงบกำไรขาดทุนจำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่แบบชั้นเดียว

1. รายได้ (Revenue)

1.1 รายได้จากการขายหรือการให้บริการ (Revenue from sales or revenue from rendering services) หมายถึง รายได้ที่เกิดจากการขายสินค้า สิทธิ หรือบริการ ซึ่งเป็นธุรกิจหลักของกิจการเพื่อแลกเปลี่ยนกับเงินสด สิทธิเรียกร้องให้ชำระเงินหรือสิ่งอื่นที่มีมูลค่าคิดเป็นเงินได้ทั้งนี้ให้แยกแสดงเป็นรายได้หลักแต่ละประเภท เช่น รายได้จากการขายสินค้ารายได้จากการให้บริการ เป็นต้น

1.2 รายได้อื่น (Other income) หมายถึง รายได้จากการดำเนินงานนอกจากที่กำหนดให้แสดงไว้ในรายการที่ 1.1 รวมถึงผลกำไรอื่น เช่น ผลกำไรจากการขาย เงินลงทุน ผลกำไรจากการขายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่าย (Expenses)

2.1 ต้นทุนขายหรือต้นทุนการให้บริการ (Cost of sales or cost of rendering services) หมายถึง ต้นทุนของสินค้า สิทธิหรือบริการที่ขายรวมถึงราคาซื้อต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่จ่ายไปเพื่อให้สินค้าอยู่ในสถานที่และสภาพพร้อมที่จะขายโดยแยกแสดงเป็นต้นทุนตามประเภทของธุรกิจหลักของกิจการตามที่ได้แสดงไว้ในรายการที่ 1.1

2.2 ค่าใช้จ่ายในการขาย (Selling expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเนื่องจากการขาย

2.3 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร (Administrative expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั่วไปที่เกิดขึ้นในการบริหารกิจการอันเป็นส่วนรวม

2.4 ค่าใช้จ่ายอื่น (Other expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายนอกจากที่กำหนดให้แสดงไว้ในรายการที่ 2.1 ถึง 3, 4 และ 6 รวมถึงผลขาดทุนอื่น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง และหากรายการใดมีสาระสำคัญให้แยกแสดงออกมาต่างหาก

3. กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ (Profit (loss) before finance costs and income tax expenses) หมายถึง ยอดรวมรายได้หักด้วยยอดรวม ค่าใช้จ่ายแต่ก่อนหักต้นทุนทางการเงิน และก่อนหักค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ หากมีผลขาดทุนให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ

4. ต้นทุนทางการเงิน (Finance costs) หมายถึง ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการก่อหนี้สินของกิจการ เช่น ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าธรรมเนียมธนาคารที่เกิดจากการกู้ยืมเงิน ดอกเบี้ยที่เกิดจากสัญญาเช่าการเงิน เป็นต้น

5. กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ (Profit (loss) before income tax expense) หมายถึง กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หักด้วยต้นทุนทางการเงินหากมีผลขาดทุนสุทธิให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ

6. ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ (Income tax expense) หมายถึง ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่คำนวณขึ้นตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ทั้งนี้หากกิจการประสงค์จะเลือกรับรู้ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ให้ใช้ชื่อรายการว่า “ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้”

7. กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (Net Profit (loss)) หมายถึง กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หักด้วยค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หากมีผลขาดทุนสุทธิให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ

2.2 องค์ประกอบสำคัญในงบกำไรขาดทุนจำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่แบบหลายชั้น

- 1. รายได้จากการขายหรือการให้บริการ (Revenue from sales or revenue from rendering services)** หมายถึง รายได้ที่เกิดจากการขายสินค้า สิทธิหรือบริการ ซึ่งเป็นธุรกิจหลักของกิจการเพื่อแลกเปลี่ยนกับเงินสด สิทธิเรียกร้องให้ชำระเงิน หรือสิ่งอื่นที่มีมูลค่าคิดเป็นเงินได้ทั้งนี้ให้แยกแสดงเป็นรายได้หลักแต่ละประเภท เช่น รายได้จากการขายสินค้ารายได้จากการให้บริการ เป็นต้น
- 2. ต้นทุนขายหรือต้นทุนการให้บริการ (Cost of sales or cost of rendering services)** หมายถึง ต้นทุนของสินค้า สิทธิหรือบริการที่ขายรวมถึงราคาซื้อต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่จ่ายไปเพื่อให้สินค้าอยู่ในสถานที่และสภาพพร้อมที่จะขายโดยแยกแสดงเป็นต้นทุนตามประเภทของธุรกิจหลักของกิจการตามที่ได้แสดงไว้ในรายการที่ 1 เช่น ต้นทุนของสินค้าที่ขาย ต้นทุนของการให้บริการ เป็นต้น
- 3. กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น (Gross profit (loss))** หมายถึง ส่วนของรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการที่สูงกว่าหรือต่ำกว่าต้นทุนขายหรือต้นทุนของการให้บริการ ทั้งนี้หากมีผลขาดทุนให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ
- 4. รายได้อื่น (Other income)** หมายถึง รายได้จากการดำเนินงานนอกจากที่กำไร หนดให้แสดงไว้ในรายการที่ 1 รวมถึงผลกำไรอื่น เช่น ผลกำไรจากการขายเงินลงทุน ผลกำไรจากการขายที่ดินอาคารและอุปกรณ์ เป็นต้น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง และหากรายการใดมีสาระสำคัญให้แยกแสดงออกมาต่างหาก

5. **กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่าย** หมายถึง กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้นรวมกับรายได้อื่น แต่ก่อนหักค่าใช้จ่าย หากมีผลขาดทุนให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ
6. **ค่าใช้จ่ายในการขาย (Selling expenses)** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการขาย
7. **ค่าใช้จ่ายในการบริหาร (Administrative expenses)** หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั่วไปที่เกิดขึ้นในการบริหารกิจการอันเป็นส่วนรวม
8. **ค่าใช้จ่ายอื่น (Other expenses)** หมายถึง ค่าใช้จ่ายนอกจากที่กำหนดให้แสดงไว้ในรายการที่ 2, 6, 7, 11 และ 13 รวมถึงผลขาดทุนอื่น เช่น ผลขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน ผลขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ผลขาดทุนจากการหยุดงานของพนักงาน เป็นต้น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง และหากรายการใดมีสาระสำคัญให้แยกแสดงออกมาต่างหาก
9. **รวมค่าใช้จ่าย (Total expenses)** หมายถึง ยอดรวมค่าใช้จ่ายในรายการที่ 6, 7 และ 8
10. **กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ (Profit (loss) before finance costs and income tax expenses)** หมายถึง กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายหักด้วยรวมค่าใช้จ่าย หากมีผลขาดทุนให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ

11. ต้นทุนทางการเงิน (Finance costs) หมายถึง ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการก่อหนี้สินของกิจการ เช่น ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าธรรมเนียมธนาคารที่เกิดจากการกู้ยืมเงิน ดอกเบี้ยที่เกิดจากสัญญาเช่าการเงิน เป็นต้น

12. กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ (Profit (loss) before income tax expense) หมายถึง กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หักด้วยต้นทุนทางการเงินหากมีผลขาดทุนให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ

13. ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ (Income tax expense) หมายถึง ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่คำนวณขึ้นตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ทั้งนี้หากกิจการประสงค์จะเลือกรับรู้ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ ให้ใช้ชื่อรายการว่า **“ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้”**

14. กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (Net Profit (loss)) หมายถึง กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หักด้วยค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ หากมีผลขาดทุนให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ

2.3 องค์ประกอบสำคัญในงบกำไรขาดทุนจำแนกค่าใช้จ่ายตามลักษณะของค่าใช้จ่าย

- 1. รายได้จากการขายหรือการให้บริการ (Revenue from sales or revenue from rendering services)** หมายถึง รายได้ที่เกิดจากการขายสินค้า สิทธิหรือบริการ ซึ่งเป็นธุรกิจหลักของกิจการเพื่อแลกเปลี่ยนกับเงินสด สิทธิเรียกร้องให้ชำระ เงิน หรือสิ่งอื่นที่มีมูลค่าคิดเป็นเงินได้ ทั้งนี้ให้แยกแสดงเป็นรายได้หลักแต่ละประเภท เช่น รายได้จากการขายสินค้า รายได้จากการให้บริการ เป็นต้น
- 2. รายได้อื่น (Other income)** หมายถึง รายได้จากการดำเนินงานนอกจากที่กำไร หนดให้แสดงไว้ในรายการที่ 1 รวมถึงผลกำไรอื่น เช่น ผลกำไรจากการขายเงินลงทุน ผลกำไรจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นต้น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำไร หนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง และหากรายการใดมีสาระสำคัญให้แยกแสดงออกมาต่างหาก
- 3. การเปลี่ยนแปลงของสินค้าสำเร็จรูปและงานระหว่างทำ (Changes in inventories of finished goods and work in progress)** หมายถึง ผลต่างของมูลค่าสินค้าสำเร็จรูปและงานระหว่างทำ ณ วันต้นรอบระยะเวลารายงานและสิ้นรอบระยะเวลารายงาน
- 4. งานที่ทำโดยกิจการและบันทึกเป็นสินทรัพย์ (Work performed by the entity and capitalised)** หมายถึง มูลค่าของงานที่กิจการได้ทำขึ้นระหว่างงวดและถือเป็นสินทรัพย์ของกิจการ
- 5. วัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป (Raw materials and consumables used)** หมายถึง มูลค่าตามบัญชีของส่วนผสมหรือส่วนประกอบอันสำคัญที่ใช้ในการทำหรือผลิตสินค้าสำเร็จรูป
- 6. ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน (Employee benefits expense)** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับพนักงาน เช่น เงินเดือนและค่าแรง เงินประกันสังคม เงินสวัสดิการ และผลประโยชน์อื่นของพนักงานตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

7. ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (Depreciation and amortization expense) หมายถึง การปันส่วนจำนวนที่คิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้น ในกรณีเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนให้ใช้คำว่า “**ค่าตัดจำหน่าย**” แทนคำว่า “**ค่าเสื่อมราคา**” ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง

8. ค่าใช้จ่ายอื่น (Other expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายนอกจากที่กำหนดให้แสดงไว้ในรายการที่ 5 ถึง 7, 10 และ 12 รวมถึงผลขาดทุนอื่น เช่น ผลขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน ผลขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ผลขาดทุนจากการหยุดงานของพนักงาน เป็นต้น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง และหากรายการใดมีสาระสำคัญให้แยกแสดงออกมาต่างหาก

9. กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ (Profit (loss) before finance costs and income tax expenses) หมายถึง ยอดรวมรายได้หักด้วยยอดรวมค่าใช้จ่าย แต่ก่อนหักต้นทุนทางการเงินและก่อนหักค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ หากมีผลขาดทุนให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ

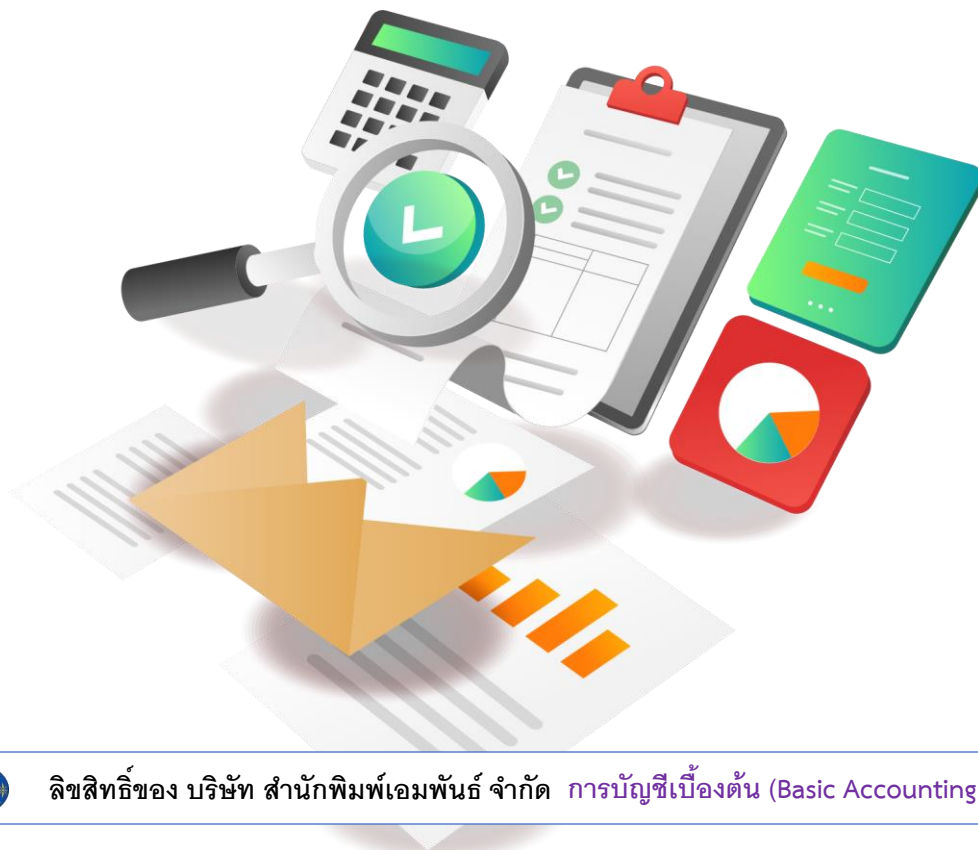
10. ต้นทุนทางการเงิน (Finance costs) หมายถึง ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่เกิดจากการก่อหนี้สินของกิจการ เช่น ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าธรรมเนียมธนาคารที่เกิดจากการกู้ยืม ดอกเบี้ยที่เกิดจากสัญญาเช่าการเงิน เป็นต้น

11. กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ (Profit (loss) before income tax expense) หมายถึง กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หักด้วยต้นทุนทางการเงิน หากมีผลขาดทุนให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ

12. ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ (Income tax expense) หมายถึง ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่คำนวณขึ้นตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ทั้งนี้หากกิจการประสงค์จะเลือกรับรู้ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ให้ใช้ชื่อรายการว่า **“ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้”**

13. กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (Net Profit (loss)) หมายถึง กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หักด้วยค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ หากมีผลขาดทุนสุทธิให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ

3 หมายเหตุประกอบงบการเงิน

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (Notes to Financial Statement) หมายถึง ส่วนที่สำคัญที่อธิบายข้อมูลที่สรุปในงบการเงินโดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่อาจเกิดจากข้อกำ หนดของมาตรฐานการบัญชีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับบัญชี ข้อสมมติฐาน และการประมาณการซึ่งฝ่ายบริหารของกิจการใช้ในการนำเสนอข้อมูลในงบการเงิน

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นรายงานทางการเงินที่แสดงข้อมูลเพิ่มเติมจากข้อมูลที่แสดงในงบฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของเจ้าของและงบกระแสเงินสดโดยหมายเหตุประกอบงบการเงินจะอธิบายหรือแยกแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงิน และข้อมูลเกี่ยวกับรายการที่มีคุณสมบัติไม่เพียงพอที่จะรับรู้ในงบการเงินที่นำเสนอ

หมายเหตุประกอบงบการเงินมีโครงสร้าง ดังนี้

- 1 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดทำงบการเงิน และนโยบายการบัญชีที่เลือกใช้กับรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่สำคัญ
- 2 เปิดเผยข้อมูลที่ไม่ได้แสดงในงบการเงินแต่ละประเภทตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนด
- 3 ให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่ไม่ได้แสดงอยู่ในงบการเงิน แต่เป็นข้อมูลที่จำเป็นเพื่อให้งบการเงินแสดงโดยถูกต้องตามที่ควร
- 4 แสดงข้อมูลอย่างเป็นระบบของรายการแต่ละรายการในงบการเงินและต้องอ้างอิงข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงินได้
- 5 การเปิดเผยข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งรวมถึง
 - 5.1 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและภาระผูกพันตามสัญญาซึ่งยังไม่ได้รับรู้
 - 5.2 การเปิดเผยข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน เช่น วัตถุประสงค์และนโยบายการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของกิจการ

ตัวอย่าง หมายเหตุประกอบงบการเงิน

หมายเหตุ 1	เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
	เงินสด	100,000	บาท
	เงินฝากธนาคาร	<u>60,000</u>	บาท
	รวม	<u>160,000</u>	บาท
หมายเหตุ 2	ส่วนของเจ้าของ		
	ทุน - นายศักดิ์	400,000	บาท
	บวก กำไรสุทธิ	<u>69,000</u>	บาท
		469,000	บาท
	หัก ถอนใช้ส่วนตัว	12,000	บาท
	ทุน - นายศักดิ์	<u>457,000</u>	บาท
หมายเหตุ 3	ค่าใช้จ่ายในการให้บริการและบริหาร		
	ค่าพาหนะ	12,000	บาท
	ค่าโฆษณา	85,000	บาท
	ค่ารับรอง	<u>30,000</u>	บาท
	<u>127,000</u>	บาท	

10.6 การจัดทำงบการเงิน

การจัดทำงบการเงินมีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับงบการเงิน ดังต่อไปนี้

- 1 ช่วงเวลาในการทำงบการเงิน
- 2 รูปแบบของการจัดทำงบการเงิน
- 3 การทำงบการเงินของกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการ
 - 3.1 การทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเตล็ด
 - 3.2 การทำงบฐานะการเงิน

10.6.1

ช่วงเวลาในการทำงบการเงิน

การจัดทำงบการเงินของกิจการต้องกำหนดงวดบัญชี (Accounting Period) โดยปกติกิจการต้องจัดทำงบการเงินอย่างสม่ำเสมอสำหรับรอบระยะเวลา 1 ปี แต่กิจการบางแห่งอาจเลือกจัดทำงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลา 52 สัปดาห์ ก็ได้ กิจการควรจัดทำงบการเงินอย่างน้อยปีละครั้ง

10.6.2

รูปแบบของการจัดทำงบการเงิน

1. **งบการเงินแบบรายงาน (Report Form)** รูปแบบการจัดทำงบการเงินมีการแสดงข้อมูลทางบัญชีโดยแสดงรายการเรียงลำดับกันลงมา และมีการรวมยอดเงินแต่ละขั้นตอนซึ่งเป็นแบบที่นิยมใช้กันมาก
2. **งบการเงินแบบบัญชี (Account Form)** รูปแบบการจัดทำจะมีการแบ่งข้อมูลทางบัญชีเป็น 2 ด้าน คือด้านซ้ายและด้านขวา และมีการรวมยอดเงินของข้อมูลทางบัญชีทั้ง 2 ด้าน ให้เท่ากัน

10.6.3

การจัดทำงบการเงิน

การจัดทำงบการเงินควรเริ่มจากการทำงบกำไรขาดทุน หรืองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จก่อนที่จะทำงบฐานะการเงิน เนื่องจากจะต้องนำ ข้อมูลผลกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิจากงบกำไรขาดทุนมาประกอบการทำงบฐานะการเงินในส่วนของเจ้าของ เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของบัญชีทุน

การทำงานกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

งบกำไรขาดทุนถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินฉบับสมบูรณ์ตามมาตรฐานการบัญชีนั้นเรียกกงบการเงินนี้ว่า **“งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ”** ซึ่งกิจการต้องแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่รับรู้ในงวดบัญชี ดังนี้

1. งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเพียงงบเดียว
2. แยกเป็นสองงบ คือ งบที่แสดงองค์ประกอบของกำไรหรือขาดทุน และงบที่ตั้งด้วยกำไรหรือขาดทุน และแสดงองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ) ข้อมูลที่ต้องนำเสนอในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ มีดังนี้
 1. รายได้
 2. ต้นทุนทางการเงิน
 3. ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของบริษัทร่วมและบริษัทร่วมค้าที่ใช้วิธีส่วนได้เสีย
 4. ค่าใช้จ่ายภาษี
 5. ยอดรวมของ
 - 5.1 กำไรหรือขาดทุนหลังภาษีเงินได้จากการดำเนินงานที่ยกเลิก
 - 5.2 ผลกำไรหรือขาดทุนหลังภาษีเงินได้ที่รับรู้จากการวัดมูลค่ายุติธรรมสุทธิหักจากต้นทุนในการขายหรือการจำหน่ายกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิกเกี่ยวกับการดำเนินงานที่ยกเลิก
6. กำไรหรือขาดทุน
7. องค์ประกอบแต่ละรายการของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นที่จัดประเภทตามลักษณะ
8. ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นของบริษัทร่วมและกิจการร่วมค้าที่ใช้วิธีส่วนได้เสีย
9. กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม

วิธีการจัดทำงบกำไรขาดทุน

- 1 วิธีจำแนกค่าใช้จ่ายตามลักษณะของค่าใช้จ่าย วิธีนี้กิจการจะต้องรวมค่าใช้จ่ายตามลักษณะของค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน เช่น ค่าเสื่อมราคา ค่าขนส่ง เป็นต้น
- 2 วิธีจำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่หรือวิธีต้นทุนขาย วิธีนี้คือการต้องจัดประเภทค่าใช้จ่ายตามหน้าที่ของค่าใช้จ่ายที่เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขาย และต้องเปิดเผยต้นทุนขายแยกออกจากค่าใช้จ่ายอื่น ดังนั้นวิธีนี้จะให้ข้อมูลต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินมากกว่าวิธีแรกมี 2 แบบ คือ

2.1 แบบขั้นเดียว (Single Step) เป็นการจัดทำตามรูปแบบที่กฎหมายกำหนดให้ซึ่งจะแสดงโดยนำ รายได้ บวกรวมกันทั้งหมดและหักด้วยค่าใช้จ่ายทั้งหมดจึงต้องมีหมายเหตุประกอบ

2.2 แบบหลายขั้น (Multiple Step) เป็นงบกำไรขาดทุนที่ส่วนมากจะจัดทำขึ้นเพื่อใช้ภายในกิจการจะใช้ประโยชน์จากงบกำไรขาดทุนแบบหลายขั้นเพื่อวิเคราะห์รายงานทางการเงินและวางแผนการดำเนินงานของกิจการซึ่งจะนิยมจัดทำกันมาก

งบกำไรขาดทุนที่นำมาประยุกต์ใช้สำหรับกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการ คือ งบกำไรขาดทุนตามแบบ 1 ซึ่งเป็นของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน เนื่องจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าไม่ได้กำหนดรายการย่อที่ต้องจัดทำงบการเงินของกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการไว้ จึงประยุกต์ใช้ของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนตามรูปแบบ ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง รูปแบบการจัดทำงบกำไรขาดทุนตามวิธีการจัดทำ

1 งบกำไรขาดทุนจำแนกค่าใช้จ่ายตามลักษณะของค่าใช้จ่าย

หมายเหตุ	หน่วย : บาท
1) รายได้จากการขายหรือการให้บริการ	XX
2) รายได้อื่น	XX
รวมรายได้	XX
3) การเปลี่ยนแปลงของสินค้าสำเร็จรูปและงานระหว่างทำ	XX
4) งานที่ทำโดยกิจการและบันทึกเป็นสินทรัพย์	XX
5) วัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป	XX
6) ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	XX
7) ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	XX
8) ค่าใช้จ่ายอื่น	XX
รวมค่าใช้จ่าย	XX
9) กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	XX
10) ต้นทุนทางการเงิน	XX
11) กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	XX
12) ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	XX
13) กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	XX

หมายเหตุ งบกำไรขาดทุนรูปแบบข้างต้นนี้ เหมาะสำหรับธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม

2.1 จำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่แบบชั้นเดียว

หมายเหตุ	บาท
1) รายได้	
1.1 รายได้จากการขายหรือการให้บริการ	XX
1.2 รายได้อื่น	XX
รวมรายได้	XX
2) ค่าใช้จ่าย	
2.1 ต้นทุนขายหรือต้นทุนการให้บริการ	XX
2.2 ค่าใช้จ่ายในการขาย	XX
2.3 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	XX
2.4 ค่าใช้จ่ายอื่น	XX
รวมค่าใช้จ่าย	XX
3) กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	XX
4) ต้นทุนทางการเงิน	XX
5) กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	XX
6) ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	XX
7) กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	XX

หมายเหตุ : กำไรขาดทุนรูปแบบนี้ เหมาะสำหรับธุรกิจ
ประเภทซื้อขายสินค้าและบริการ

2.2 จำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่แบบหลายชั้น

หมายเหตุ	บาท
1) รายได้จากการขายหรือการให้บริการ	XX
2) ต้นทุนขายหรือต้นทุนการให้บริการ	XX
3) กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	XX
4) รายได้อื่น	XX
5) กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่าย	XX
6) ค่าใช้จ่ายในการขาย	XX
7) ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	XX
8) ค่าใช้จ่ายอื่น	XX
9) รวมค่าใช้จ่ายอื่น	XX
10) กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	XX
11) ต้นทุนทางการเงิน	XX
12) กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	XX
13) ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	XX
14) กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	XX

หมายเหตุ : กำไรขาดทุนรูปแบบนี้ เหมาะสำหรับธุรกิจ
ประเภทซื้อขายสินค้าและบริการ

การจัดทำงบกำไรขาดทุน

การจัดทำงบกำไรขาดทุนของกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการในทางปฏิบัติจะจัดทำเฉพาะงบกำไรขาดทุนจำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่-ชั้นเดียวและงบกำไรขาดทุนจำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่-หลายชั้น รวมทั้งหมายเหตุประกอบงบการเงินเท่านั้น

ขั้นตอนการจัดทำงบกำไรขาดทุน

- 1 เขียนหัวงบกำไรขาดทุนที่กลางกระดาษประกอบด้วย 3 บรรทัด คือ
 - บรรทัดแรกเป็นชื่อกิจการ
 - บรรทัดที่ 2 เขียนคำว่า “งบกำไรขาดทุน”
 - บรรทัดที่ 3 เขียนรอบระยะเวลาที่จัดทำ งบกำไรขาดทุน
- 2 เขียนคำว่า “รายได้” แล้วนำ บัญชีหมวดรายได้มาใส่ในงบกำไรขาดทุน ถ้ามีมากกว่า 1 รายการให้แสดงการรวมยอดรายได้ทั้งหมดด้วย ตามรูปแบบงบกำไรขาดทุนจำแนกค่าใช้จ่ายตามลักษณะของค่าใช้จ่าย และงบกำไรขาดทุนจำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่
- 3 เขียนคำว่า “ค่าใช้จ่าย” แล้วนำ บัญชีหมวดค่าใช้จ่ายมาใส่ในงบกำไรขาดทุน ถ้ามีค่าใช้จ่ายมากกว่า 1 รายการให้แสดงการรวมยอดค่าใช้จ่ายทั้งหมดด้วย ตามรูปแบบงบกำไรขาดทุนจำแนกค่าใช้จ่ายตามลักษณะของค่าใช้จ่ายและงบกำไรขาดทุนจำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่
- 4 หาผลต่างระหว่างยอดรวมของรายได้และยอดรวมของค่าใช้จ่าย
 - 4.1 ถ้ายอดรวมของรายได้มากกว่ายอดรวมของค่าใช้จ่ายผลต่างเรียกว่า **“กำไรสุทธิ”**
 - 4.2 ถ้ายอดรวมของค่าใช้จ่ายมากกว่ายอดรวมของรายได้ผลต่างเรียกว่า **“ขาดทุนสุทธิ”**

ตัวอย่างที่ 1 งบดุลของร้านเนเจอร์ชาลอน ซึ่งมีนายเนมเป็นเจ้าของมีข้อมูลดังนี้

ร้านเนเจอร์ชาลอน
งบดุล
สำหรับรอบระยะเวลา 1 ปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2566

ชื่อบัญชี	เลขที่บัญชี	งบทดลอง		งบกำไรขาดทุน		งบฐานะการเงิน	
		เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต
เงินสด	101	100,000				100,000	
เงินฝากธนาคาร	102	60,000				60,000	
ลูกหนี้การค้า	103	35,000				35,000	
อุปกรณ์	104	50,000				50,000	
เครื่องตกแต่ง	105	40,000				40,000	
อาคาร	105	270,000				270,000	
เจ้าหนี้การค้า	201		38,000				38,000
เงินกู้ระยะยาว 6%	202		60,000				60,000
ทุน-นายเนม	301		400,000				400,000
ถอนใช้ส่วนตัว-นายเนม	302	12,000				12,000	
รายได้ค่าบริการ	401		320,000		320,000		
รายได้อื่นๆ	402		80,000		80,000		
ค่าพาหนะ	501	12,000		12,000			
ค่าโฆษณา	502	110,000		110,000			
ค่ารับรองลูกค้า	503	30,000		30,000			
ค่าสาธารณูปโภค	504	40,000		40,000			
ค่าเสียหายจากน้ำท่วม	505	14,000		14,000			
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	506	15,000		15,000			
ดอกเบี้ยจ่าย	507	32,000		32,000			
เงินเดือน	508	78,000		78,000			
		898,000	898,000	331,000	400,000	567,000	498,000
กำไรสุทธิ				69,000			69,000
				400,000	400,000	567,000	567,000

➤ งบกำไรขาดทุนจำแนกค่าใช้จ่ายตามลักษณะของค่าใช้จ่าย

ร้านเนเจอร์ชาลอน

งบกำไรขาดทุน

สำหรับรอบระยะเวลา 1 ปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2566

	หมายเหตุ	หน่วย : บาท
รายได้		
รายได้จากการให้บริการ		320,000
รายได้อื่น ๆ		<u>80,000</u>
รวมรายได้		400,000
ค่าใช้จ่าย		
งานที่กิจการทำและถือเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน	①	118,000
ค่าใช้จ่ายในการให้บริการและบริหาร	②	152,000
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	③	<u>29,000</u>
รวมค่าใช้จ่าย		<u>299,000</u>
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงิน		101,000
หัก ต้นทุนทางการเงิน		<u>32,000</u>
กำไรสุทธิ		<u>69,000</u>

➤ งบกำไรขาดทุนจำแนกตามหน้าที่-แบบขั้นเดียว

ร้านเนเจอร์ชาลอน

งบกำไรขาดทุน

สำหรับรอบระยะเวลา 1 ปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2566

	หมายเหตุ	หน่วย : บาท
รายได้		
รายได้จากการให้บริการ		320,000
รายได้อื่น ๆ		<u>80,000</u>
รวมรายได้		400,000
ค่าใช้จ่าย		
ต้นทุนการให้บริการ	①	118,000
ค่าใช้จ่ายในการให้บริการและบริหาร	②	152,000
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	③	<u>29,000</u>
รวมค่าใช้จ่าย		<u>299,000</u>
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงิน		101,000
หัก ต้นทุนทางการเงิน		<u>32,000</u>
กำไรสุทธิ		<u><u>69,000</u></u>

➤ งบกำไรขาดทุนจำแนกตามหน้าที่-แบบหลายชั้น

ร้านเนเจอร์ชาลอน

งบกำไรขาดทุน

สำหรับรอบระยะเวลา 1 ปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2566

	หมายเหตุ	หน่วย : บาท
รายได้จากการให้บริการ		320,000
หัก ต้นทุนการให้บริการ	①	<u>118,000</u>
กำไรขั้นต้น		202,000
บวก รายได้อื่น		<u>80,000</u>
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย		282,000
ค่าใช้จ่ายในการให้บริการและบริหาร	②	152,000
ค่าใช้จ่ายอื่น	③	<u>29,000</u>
รวมค่าใช้จ่าย		<u>181,000</u>
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงิน		101,000
หัก ต้นทุนทางการเงิน		<u>32,000</u>
กำไรสุทธิ		<u><u>69,000</u></u>

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

หมายเหตุฯ ① งานที่กิจการทำและถือเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน (และต้นทุนการให้บริการ)

ค่าสาธารณูปโภค	40,000	บาท
เงินเดือน	<u>78,000</u>	บาท
รวม	<u>118,000</u>	บาท

หมายเหตุฯ ② ค่าใช้จ่ายในการให้บริการและบริหาร

ค่าพาหนะ	12,000	บาท
ค่าโฆษณา	110,000	บาท
ค่ารับรองลูกค้า	<u>30,000</u>	บาท
รวม	<u>152,000</u>	บาท

หมายเหตุฯ ③ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ค่าเสียหายจากน้ำท่วม	14,000	บาท
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	<u>15,000</u>	บาท
รวม	<u>29,000</u>	บาท

10.7 การทำงบฐานะการเงิน

งบฐานะการเงิน (Statements of the financial position) หมายถึง งบที่แสดงถึงฐานะทางการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่ง บัญชีที่แสดงในงบฐานะการเงิน ได้แก่ บัญชีประเภทสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น (ทุน)

10.7.1

การจัดทำงบฐานะการเงิน

การจัดทำงบฐานะการเงินตามกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะมีรูปแบบเดียว คือ **แบบรายงาน** ซึ่งจะแบ่งรายการออกเป็น 2 ส่วน คือ

- **ส่วนที่หนึ่ง** จะแสดงรายการเกี่ยวกับสินทรัพย์ทั้งหมดเรียงกันลงมาตามลำดับแล้วทำการรวมยอดเงินของสินทรัพย์ทั้งหมด
- **ส่วนที่สอง** จะแสดงรายการหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นเรียงกันลงมาเช่นเดียวกันแล้วทำการรวมยอดหนี้สินและทุน ซึ่งยอดรวมทั้งสองส่วนคือด้านสินทรัพย์หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นจะต้องเท่ากัน

ขั้นตอนการทำงบฐานะการเงิน

1. เขียนหัวกลางกระดาษโดยจะประกอบด้วย 3 บรรทัด คือ

- บรรทัดแรกเขียนชื่อกิจการ
- บรรทัดที่ 2 เขียนคำว่า “งบฐานะการเงิน”
- บรรทัดที่ 3 เขียนวันที่จัดทำ งบฐานะการเงิน

2 เขียนคำว่า “สินทรัพย์” ไว้กลางกระดาษแล้วนำ บัญชีหมวดสินทรัพย์มาใส่และรวมยอดสินทรัพย์ทั้งหมด

3 เขียนคำว่า “หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น” ไว้กลางกระดาษแล้วให้นำบัญชีหมวดหนี้สิน มาใส่และรวมยอดหนี้สินทั้งหมดต่อจากนั้นให้นำบัญชีหมวดส่วนของผู้ถือหุ้นมาใส่และนำยอดรวมของส่วนของผู้ถือหุ้นรวมกับยอดรวมหนี้สินทั้งหมดซึ่งจะต้องเท่ากับยอดรวมของสินทรัพย์ รูปแบบงบฐานะการเงินของกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการที่ประยุกต์จากรูปแบบของห้างหุ้นส่วน จดทะเบียน (แบบ 1) ตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า มีดังนี้

ชื่อกิจการ
งบฐานะการเงิน
วันที่.....
สินทรัพย์

	หมายเหตุ	หน่วย : บาท
1. สินทรัพย์หมุนเวียน		
1.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		XX
1.2 เงินลงทุนชั่วคราว		XX
1.3 ลูกหนี้การค้า-สุทธิ		XX
1.4 เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน		XX
1.5 เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บุคคลหรือกิจการอื่น		XX
1.6 สินค้าคงเหลือ		XX
1.7 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		XX
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		XX
2. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
2.1 เงินลงทุนระยะยาว		XX
2.2 เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน		XX
2.3 เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บุคคลหรือกิจการอื่น		XX
2.4 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ		XX
2.5 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-สุทธิ		XX
2.6 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		XX
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		XX
รวมสินทรัพย์		<u>XX</u>

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

3. หนี้สินหมุนเวียน	
3.1 เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	XX
3.2 เจ้าหนี้การค้า	XX
3.3 เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	XX
3.4 เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	XX
3.5 เงินกู้ยืมระยะสั้นอื่น	XX
3.6 หนี้สินหมุนเวียนอื่น	XX
รวมหนี้สินหมุนเวียน	XX
4. หนี้สินไม่หมุนเวียน	
4.1 เงินกู้ยืมระยะยาวจากบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	XX
4.2 เงินกู้ยืมระยะยาวจากบุคคลหรือกิจการอื่น	XX
4.3 ประมาณการหนี้สินระยะยาว	XX
4.4 หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	XX
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	XX
รวมหนี้สิน	XX
5. ส่วนของผู้ถือหุ้น	
5.1 ทุนของผู้ถือหุ้นกิจการ-สุทธิ	XX
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	XX
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	XX

ตัวอย่างที่ 2 ให้ใช้โจทย์จากตัวอย่างที่ 1 ของร้านเนเจอร์ชาลอน ซึ่งมีนายเนมเป็นเจ้าของ

ร้านเนเจอร์ชาลอน
งบฐานะการเงิน
วันที่ 31 ธันวาคม 2566
สินทรัพย์

	หมายเหตุ	หน่วย : บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	①	160,000
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ		<u>35,000</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		195,000
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
อุปกรณ์		50,000
เครื่องตกแต่ง		40,000
อาคาร		<u>270,000</u>
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>360,000</u>
รวมสินทรัพย์		<u>555,000</u>

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้การค้า		38,000
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เงินกู้ยืมระยะยาว 6%		<u>60,000</u>
รวมหนี้สิน		98,000
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุน-นายเนม	②	<u>457,000</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		<u>555,000</u>
หมายเหตุประกอบงบการเงิน		
หมายเหตุฯ ① เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินสด	100,000	บาท
เงินฝากธนาคาร	<u>60,000</u>	บาท
รวม	<u>160,000</u>	บาท
หมายเหตุฯ ② ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุน-นายเนม	400,000	บาท
บวก กำไรสุทธิ	<u>69,000</u>	บาท
	469,000	บาท
หัก ถอนใช้ส่วนตัว	<u>12,000</u>	บาท
ทุน-นายเนม	<u>457,000</u>	บาท

คำศัพท์ทางบัญชี

ศัพท์บัญชี	ศัพท์ภาษาอังกฤษ
งบการเงิน	Financial Statement
งบกำไรขาดทุน	Profit and Loss Statement / Income Statement
งบฐานะการเงิน	Statement of the Financial Statement
งบการเงินฉบับสมบูรณ์	The complete Financial Statement
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น	Statement of Changes in Owner Equity
งบกระแสเงินสด	Cash Flow Statement
หมายเหตุประกอบงบการเงิน	Note to Financial Statement
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	Statement of Comprehensive Income / Comprehensive Income Statement
สินทรัพย์	Assets
หนี้สิน	Liabilities

ศัพท์บัญชี	ศัพท์ภาษาอังกฤษ
ส่วนของผู้ถือหุ้น	Owner's Equity
สินทรัพย์หมุนเวียน	Current assets
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	Cash and cash equivalents
เงินลงทุนชั่วคราว	Temporary investments
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	Trade and other receivables
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	Short-term Loans
สินค้าคงเหลือ	Inventories
สินทรัพย์หมุนเวียน	Other current assets
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	Non-current assets
เงินลงทุนเพื่อขาย	Available for Sale Investment
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	Investments in associates
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	Investments in subsidiaries
เงินลงทุนในการร่วมค้า	Investments in joint ventures

ศัพท์บัญชี	ศัพท์ภาษาอังกฤษ
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	Other Long-term investments
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	Long-term Loans
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	Investment property
สินทรัพย์หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	Not-current assets classified as held as for sales
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	Property Plant and Equipment
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	Intangible assets
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	Deferred tax assets
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	Other not-current assets
หนี้สินหมุนเวียน	Current Liabilities
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	Bank overdrafts and Short-term borrowings from financial institutions
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	Trade and other payables
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	Current portion of long-term liabilities
เงินกู้ยืมระยะสั้น	Short-term borrowings

ศัพท์บัญชี	ศัพท์ภาษาอังกฤษ
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	Current Income tax payable
ประมาณการหนี้สินระยะสั้น	Short-term provision
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	Other current liabilities
หนี้สินไม่หมุนเวียน	Other non-current liabilities
เงินกู้ยืมระยะยาว	Long-term borrowings
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	Deferred tax liabilities
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	Employee benefit obligations
ประมาณการหนี้สินระยะยาว	Long-term provisions
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	Other non-current liabilities
ส่วนของผู้ถือหุ้น	Owner's equity
รายได้	Revenue
รายได้จากการขายหรือการให้บริการ	Revenue from sales or revenue from rendering services
รายได้อื่น	Other income

ศัพท์บัญชี	ศัพท์ภาษาอังกฤษ
งานที่ทำโดยกิจการและบันทึกเป็นสินทรัพย์	Work performed by the entity and capitalized
วัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป	Raw materials and consumables used
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	Depreciation and amortization expense
งบการเงินแบบรายงาน	Report From
งบการเงินแบบบัญชี	Account From
งบการเงินระหว่างงวด	Interim Report
งบกำไรขาดทุนแบบขั้นเดียว	Single Step
งบกำไรขาดทุนแบบหลายขั้น	Multiple Step

ศัพท์บัญชี	ศัพท์ภาษาอังกฤษ
ค่าใช้จ่าย	Expenses
ต้นทุนขายหรือต้นทุนการให้บริการ	Cost of sales or cost of rendering service
ค่าใช้จ่ายในการขาย	Selling expenses
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	Administrative expense
ค่าใช้จ่ายอื่น	Other expenses
กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	Profit (Loss) before finance costs income tax expenses
ต้นทุนทางการเงิน	Finance costs
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	Profit (Loss) before income tax expenses
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	Income tax expenses
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	Net profit (Loss)
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	Cross profit (Loss)
รวมค่าใช้จ่าย	Total expense
การเปลี่ยนแปลงของสินค้าสำเร็จรูปและงานระหว่างทำ	Changes in inventories of finished goods and work in progress

แบบทดสอบท้ายบทเรียนที่ 10

สแกน QR Code เพื่อทำ

